

Miljøministeriet

Den 18. november 2020
MFVM 175

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning 11526/2020 af dd.mm.2020 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstoffet cypermethrin jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011 (Komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår, at aktivstoffet cypermethrin, ikke gives fornyet godkendelse i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler (komitesag). Hvis forslaget bliver vedtaget, vil det betyde, at stoffet slettes fra bilag til Kommissionens forordning nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner eller kommuner, men der er marginale administrative konsekvenser for staten, da godkendelser af midler indeholdende cypermethrin skal trækkes tilbage. Forslaget om ikke-fornyset godkendelse af cypermethrin vil være uden dyrkningsmæssige erhvervsøkonomiske konsekvenser, da der findes godkendte alternativer. Forslaget forventes behandlet på videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 3. – 4. december 2020. Samlet set påvirker forslaget om ikke-fornyset godkendelse af cypermethrin miljøbeskyttelsesniveauet i Danmark positivt, da den fornyede vurdering har vist uacceptabel risiko for miljøet. Det vurderes på linje med Kommissionen i, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår miljøet. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Baggrund

Kommissionen har fremlagt udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning 11526/2020 af dd.mm.2020 om ikke-fornyset godkendelse af aktivstoffet cypermethrin jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler, og om ændring af bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 540/2011.

Forslaget har hjemmel i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler især artikel 14 og 20 som fastlægger, at aktivstoffer skal fornyes i henhold til forordningen, og at Kommissionen skal foreslå enten en fornyet godkendelse eller en ikke-fornyset godkendelse af et aktivstof, når vurderingen af dette er foretaget.

Forslaget behandles i en undersøgelsesprocedure i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder. Afgiver Komitéen en positiv udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver Komitéen en negativ udtalelse med kvalificeret flertal, vedtager Kommissionen ikke forslaget. Afgives der ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal, kan Kommissionen indenfor to måneder forelægge komitéen et ændret forslag eller indenfor en måned forelægge forslaget for appeludvalget.

Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en negativ udtalelse om forslaget, kan Kommissionen ikke vedtage forslaget. Afgiver appeludvalget med kvalificeret flertal en positiv udtalelse, vedtager Kommissionen forslaget. Afgiver appeludvalget ikke nogen udtalelse med kvalificeret flertal kan Kommissionen på egen hånd vedtage forslaget.

Forslaget forventes behandlet på videomøde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder den 3. – 4. december 2020.

Formål og indhold

Det foreløbige forslag drejer sig om ikke fornyet godkendelse af aktivstoffet cypermethrin i henhold til forordning om plantebeskyttelsesmidler.

Aktivstoffet er blevet vurderet af en medlemsstat, og vurderingen er derefter behandlet i mindre ekspertgrupper og endelig i arbejdsgrupper under Den Europæiske Fødevarer og Fodermyndighed (EFSA), hvor flere medlemsstaters pesticidmyndigheder har deltaget. Denne vurdering har resulteret i ovennævnte forslag, der har til hovedformål ikke at forny godkendelsen af aktivstoffet i henhold til forordning 1107/2009.

EFSA har udarbejdet konklusionsrapport over risikovurderingen for aktivstoffet. Rapporten er tilgængelig på EFSA's hjemmeside.

Ifølge Kommissionens udkast til vurderingsrapport, der hører til forslaget, har vurderingen af aktivstoffet ud fra ansøgte anvendelsesområder vist, at det ikke kan antages, at aktivstoffet opfylder betingelserne i artikel 4 stk. 1-3 i forordning 1107/2009 for godkendelse. Det vil sige, at der ifølge Kommissionen er uacceptable effekter på sundhed og miljø.

De angivne anvendelsesområder er:

Aktivstof	Anvendelsesområde
Cypermethrin	Insektbekæmpelse i kornsorter, væksthuse, kartofler, samt nåletræer.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Aktivstoffet cypermethrin er godkendt i henhold til forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler, som er direkte gældende i Danmark. Der er godkendt plantebeskyttelsesmidler indeholdende cy-

permethrin i Danmark til insektbekæmpelse af byg, havre, hvede, rug, triticale, majs, græs og kløvergræs til afgræsning, kløvergræs til frøproduktion, frøgræs, raps, rybs og sennep, ærter, kartofler, hovedsalat, persille, dild, savoykål, hvidkål, rødkål, broccoli, blomkål, rosenkål, gulerødder, peberrod, persillerod, pastinak, skorzonerrod, knoldselleri, radise, bederoer og væksthuskulturer af agurk, drue-agurk, tomat, aubergine, pepino samt tømmerstokke og rodhalsprøjtning/dypning af nåletræer.

Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis forslaget bliver vedtaget, vil stoffet blive slettet fra bilaget til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) Nr. 540/2011 af 25. maj 2011 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 for så vidt angår listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslaget.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Der er marginale administrative konsekvenser for staten, da godkendelse af midler indeholdende cypermethrin skal trækkes tilbage.

Forslaget skønnes ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske konsekvenser. Forslaget om ikke fornyet godkendelse af cypermethrin vil ikke have erhvervsøkonomiske konsekvenser. De økonomiske konsekvenser af Kommissionens forslag er vurderet af Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet (AGRO).

Restriktioner i anvendelsen af cypermethrin vil være uden dyrkningsmæssige erhvervsøkonomiske konsekvenser i relation til mindre dyrkningssikkerhed, fleksibilitet eller udbytte.

Salget af cypermethrin er gået stærkt tilbage i Danmark. Dette tilskrives, at produkterne til anvendelse på friland ikke længere markedsføres på grund af en høj pesticidafgift. De få kilo, der er sælges, anvendes som hus og have insektspray og i kornlagre. Det har således ikke nogen økonomisk konsekvens, hvis midlerne ikke er tilgængelige. Institut for Agroøkologi vurderer, at der er alternative midler til rådighed til alle anvendelser.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget om ikke fornyet godkendelse af cypermethrin påvirker miljøbeskyttelses niveauet i Danmark positivt, da den fornyede vurdering har vist uacceptabel risiko for miljø for så vidt angår vandorganismer, bier og leddyr for de anvendelser, der er vurderet i EU.

EU-vurderingen har vist, at cypermethrin skal mærkes "H302: Farlig ved indtagelse", "H332: Farlig ved indånding", samt "H335: Kan forårsage irritation af luftvejene". Derudover har EU-vurderingen vist, at stoffet skal klassificeres med "H373: Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagende eksponering". Stoffet er ikke hud- eller øjenirriterende eller allergifremkaldende. Cypermethrin er ikke kræftfremkaldende, skadelig for forplantningsevnen eller fosterskadelig. Cypermethrin skader heller ikke arveanlæggene iht. de almindelige guideline-studier, men der kræves yderligere dokumentation i forhold til at afkræfte dette. Der er ikke tegn på, at cypermethrin er hormonforstyrrende, men da vurderingen ikke er foretaget efter de nye kriterier kræves, at der inden for to år efter en eventuel godkendelse indsendes en opdateret evaluering af hormonforstyrrende effekter.

Risikovurderingen har vist, at der er sikker anvendelse for sprøjteførere, arbejdstagere, naboer og forbi passerende. Miljøstyrelsen vurderer, at der er vist sikker anvendelse, for så vidt angår sundhed.

EU-vurderingen har vist, at cypermethrin skal mærkes med " H410: Meget giftig med langvarige virkninger for vandlevende organismer".

Modelberegninger viser, at hverken cypermethrin eller nedbrydningsprodukter udvaskes i uacceptabelt omfang til grundvand.

EU-vurderingen har vist, at der ikke er sikker anvendelse i forhold til bier og leddyr, som f.eks. insekter.

Vurderingen for vandorganismer viser, at for at opnå en sikker anvendelse kræves mere end 95 % reduktion i afdrift ved hjælp af risikobegrænsende foranstaltninger. Opnåelse af en så høj grad af risikobegrænsning vurderes urealistisk. Derfor vurderes det, at der ikke er vist sikker anvendelse for vandorganismer for de anvendelser, der er vurderet i EU.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at der ikke er vist sikker anvendelse, for så vidt angår miljø i forhold til vandorganismer, bier og leddyr for de anvendelser, der er vurderet i EU.

Flere medlemsstater har på et møde i den stående komité for planter, dyr, fødevarer og foder foreslået, at cypermethrin kunne godkendes som kandidat til substitution med anvendelse med udbringning som granulat i majs. Anvendelsen i majs er ikke en del af den ansøgte anvendelse i forbindelse med revurderingen, og der er derfor ikke foretaget en risikovurdering af denne anvendelse. En så stor ændring af ansøgningen kan ikke accepteres på nuværende tidspunkt i fornyelsesprocessen. Kommissionen har tidligere foreslået at begrænse anvendelse til efterårs- og vinteranvendelse i korn. Miljøstyrelsen vurderede, at denne begrænsning ikke ville være tilstrækkeligt til at udelukke risikoen for bier, leddyr og vandorganismer.

Det vurderes på linje med Kommissionen, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for miljøet. Tilstrækkelige forsøg viser negative effekter på miljøet. Det vurderes derfor på linje med Kommissionen, at stoffet ikke opfylder kriterierne for godkendelse i henhold til i artikel 4, stk. 1-4 og artikel 22 i forordning 1107/2009 om plantebeskyttelsesmidler. Det vil sige, at der ikke er vist sikker anvendelse for så vidt angår miljø.

Høring

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget.

Rådet for Grøn Omstilling støtter forslaget om, at aktivstoffet cypermethrin ikke godkendes som basisstof.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag er det usikkert, om der vil være kvalificeret flertal for forslaget blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Det vurderes, at der ikke er vist sikker anvendelse til de i EU ansøgte anvendelsesområder for aktivstoffet cypermethrin. Regeringen agter på den baggrund at støtte forslaget.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.